

UIT DE FINANCIËELE HUISHOUDING DER OVERHEID

Red.: J. H. TEXTOR

XIV (slot)

De wijziging der comptabiliteitsvoorschriften voor de Gemeenten (I)

Nieuw en praktisch is het voorschrift, dat de gemeenten de vrijheid hebben om afdelingen, hoofdstukken en paragrafen, waarin in geen der kolommen bedragen behoeven te worden opgenomen, uit de begroting weg te laten. Neemt men in aanmerking, dat bijv. in 1934 een aantal van 107 kleine gemeenten geen posten op den kapitaaldienst behoefde te verantwoorden, dan blijkt wel, dat dit voorschrift tot meer overzichtelijkheid zal leiden zonder dat het beginsel, één uniform begrotingsmodel, daaronder leidt. Modelposten zullen niet mogen worden weggelaten.

Voor deze posten is voorts een vaste nummering ingevoerd, hetgeen de vergelijking van verschillende begrotingen gemakkelijk en tot een betere orientatie leidt. De aanduiding der posten is eveneens belangrijk vereenvoudigd.

Was tot nu toe voor de verschillende gevallen, waarin de begroting kon worden gewijzigd (suppletoir, af- en overschrijving met verschillende karakter) een speciaal formulier van wijziging noodig, thans schrijft de commissie een algemeen model voor wijziging van de begroting voor, waarbij in de toelichting de aard van de wijziging nader wordt omschreven.

De bestaande regeling van de gevallen, waarin af- en overschrijving zonder goedkeuring van Gedeputeerde Staten is toegestaan, is door de commissie door een meer logische vervangen.

Gaan wij thans na, in welk opzicht ten aanzien van de gemeenterekening wijzigingen in de voorschriften zijn gebracht.

In de artikelen 29 tot 36 is een regeling opgenomen, waarin een duidelijk criterium is vastgelegd, waarnaar beoordeeld kan worden tot welk dienstjaar de inkomsten en uitgaven moeten geacht worden te behoren. In navolging van de Comptabiliteitswet 1927 voor het Rijk heeft de commissie voor de inkomsten het zoogenaamde kasstelsel en voor de uitgaven het zoogenaamde stelsel der verkregen rechten gekozen. Ten aanzien van bepaalde belastingen e.d. zijn om redenen van technischen aard echter eenige met name genoemde belangrijke uitzonderingen op het kasstelsel gemaakt.

Artikel 29 der ontworpen comptabiliteitsvoorschriften luidt:

„Tot het dienstjaar behoren, behoudens het bepaalde in de artikelen 30, 31, 32 en 33 (uitzonderingen ten aanzien van bepaalde vergoedingen, uitkeeringen, belastingen en winsten van bedrijven), de inkomsten, gedurende het dienstjaar door de gemeente ontvangen”.

Artikel 34 luidt:

„Tot het dienstjaar behoren de uitgaven, voortvloeiende uit geldschulden, welke gedurende het dienstjaar ten laste van de gemeente opvorderbaar zijn geworden.”

Als gevolg van de aanvaarding van het kasstelsel voor de inkomsten kunnen „achterstallige” inkomsten alleen nog ten aanzien van plaatselijke belastingen, welke door de gemeente volgens kohieren worden ingevorderd, en dergelijke inkomsten voorkomen. Dit heeft geleid tot een belangrijke vereenvoudiging van het model der gemeenterekening. De in het oude model voorkomende kolommen „Bedrag van hetgeen moest

ontvangen worden”, „Bedrag van hetgeen is afgeschreven als oninbaar” en „Bedrag van hetgeen nog blijft te verhalen” hebben n.l. haar bestaansrecht verloren.

De behoefte om uit de rekening of de daarbij behorende bescheiden, behalve het bedrag der werkelijke inkomsten, te kunnen zien, wat is te ontvangen, is evenwel niet alleen blijven bestaan, maar zij is ongetwijfeld grooter geworden, nu het kasstelsel medebrengt, dat in de rekening op denzelfden post meer dan tot dusverre inkomsten over verschillende kalenderjaren zullen worden verantwoord. In deze behoefte zal, volgens het voorstel van de commissie, worden voorzien door een specialen verantwoordingsstaat van inkomsten.

In den aanvang van dit artikel is er reeds op gewezen, dat in de praktijk bezwaren rezen tegen het samenstellen van de bij de rekening behorende toelichtende staten J (voor de inkomsten) en K (voor de uitgaven). De commissie wil deze dan ook laten vervallen. Zij meent, dat het doel, dat met de invoering van deze staten werd gesteld, n.l. het verkrijgen van een duidelijke aanwijzing van de verschillende onderdelen, waaruit elke post der rekening is samengesteld, op minder omslachtige wijze kan worden bereikt. De contrôle ter provinciale griffie van de in de rekening geleden inkomsten en uitgaven kan naar haar oordeel zonder bezwaar geschieden aan de hand van de grootboeken van den ontvanger, mits deze op enkele onderdelen meer volledig worden bijgewerkt. Ten aanzien van de contrôle van de inkomsten is voorts de hiervoor besproken verantwoordingsstaat van inkomsten van belang.

Een belangrijke vraag is, of de grootboeken van inkomsten en uitgaven ten behoeve van de contrôle ter provinciale griffie gedurende eenige maanden door de gemeente kunnen worden afgestaan. Naar de meening der commissie levert dit geen ernstig bezwaar op, daar het gemeentebestuur niet alleen de beschikking houdt over de kasboeken van den ontvanger, maar ook in de zoogenaamde secretarieregisters van inkomsten en van afgegeven bevelschriften over de noodige gegevens blijft beschikken. Het is dan echter, meer nog dan vroeger, gewenscht, dat deze registers vóór de inzending van de rekening, met name wat de totalen per volgnummer betreft, worden vergeleken met de grootboeken van inkomsten en uitgaven en voor zoover noodig met de ontbrekende gegevens worden aangevuld. Wanneer de gemeenten in verband hiermede op grooter schaal tot het aanleggen van een secretarieregister van inkomsten, waarvan het nut bij het zoogenaamde register van afgegeven bevelschriften zeker niet achterstaat, doch dat niet verplicht is voorgeschreven, zouden overgaan, zou de stimulans tot invoering van dezen maatregel ongetwijfeld in het credit van de voorgestelde grootboekcontrôle mogen worden geboekt. Voor gemeentebesturen, die tot dusverre slechts een chronologisch register van afgegeven bevelschriften gebruikten, zal het een aansporing wezen voortaan een dergelijk register naar de volgorde der begrotingsposten, welke maatregel evenmin als verplichting aan de gemeenten kan worden opgelegd, te doen bijhouden.

In gemeenten, waar desondanks tegen het tijdelijk afstaan van de grootboeken bezwaar zou bestaan (ook de ontvanger kan bezwaren opperen om een deel van zijn administratie uit handen te geven), kan uiteraard een dubbel van de grootboeken worden bijgehouden. Het is niet onmogelijk om de grootboeken losbladig te houden en de dubbel door middel van carbondoorslagen te vervaardigen, ofschoon de ervaring leert, dat de doorslagen er dan niet erg netjes uitzien.

Om de beoogde uniformiteit in begroting en rekening inderdaad te bereiken zal het naar het oordeel van de commissie voorts noodig zijn om, zoodra dit noodzakelijk zal blijken, na-

dere aanwijzingen te geven voor de rangschikking van posten en omschrijving van nieuwe posten, en wel in den geest van de tegenwoordige zoogenaamde advieskaarten. De commissie acht het gewenscht, dat deze adviezen door den Minister van Binnenlandse Zaken worden verstrekt in den vorm van een „comptabel woordenboek”, waarin de inkomsten en uitgaven, ten aanzien waarvan aanwijzingen worden gegeven, in alphabetische volgorde worden opgenomen.

Voorts is zij van meening, dat de datum van sluiting van het dienstjaar, thans zijnde 30 Juni van het op het dienstjaar volgende kalenderjaar, dient te worden vervroegd tot 31 Mei. Deze vervroeging brengt het voordeel mede, dat men tijdiger beschikt over de cijfers der rekening met het oog op het opmaken van de begroting voor het volgend dienstjaar, terwijl ook de tijdsruimte, die ligt tusschen de sluiting van den dienst en den datum, waarop de rekening en verantwoording en de bijlagen uiterlijk aan den raad moeten worden overgelegd (31 Juli) met een maand zal worden verlengd, hetgeen voor de werkzaamheden ter secretarie van belang zal zijn. Dit laatste voordeel zou echter weer verloren gaan indien, zooals de commissie terloops in haar advies opmerkt, eerlang ook de datum, waarop uiterlijk de overlegging aan den raad moet geschieden, een maand ware te vervroegen. Als voordeel van het bepalen van den datum van sluiting op 31 Mei kan nog worden genoemd inkorting van het tijdvak, gedurende hetwelk twee diensten naast elkaar loopen, waardoor een der blijkens de ervaring meest gezochte gelegenheden tot het plegen van fraude wordt beperkt.

Ten aanzien van de wijze van betalen door den ontvanger zijn eenige belangrijke verbeteringen aangebracht.

Zoo wordt het mogelijk gemaakt om door schulseiheren der gemeente ingezonden rekeningen met inachtneming van zekere regelen door middel van een stempelafdruk tot bevelschrift van betaling te maken. In afwachting van de ontwikkeling in de practijk wordt deze bevoegdheid voorshands beperkt tot rekeningen, welke slechts op één volgnummer der begroting betrekking hebben.

De mogelijkheid om voor de betaalbaarstelling van uitgaven gebruik te maken van collectieve bevelschriften wordt uitgebreid tot alle betalingen, welke ten laste van verschillende volgnummers aan één schuldeischer dan wel ten laste van één volgnummer aan verschillende schuldeischeren worden gedaan. Het zal dan in de toekomst niet meer behoeven voor te komen, dat, wanneer van een leverancier een rekening wordt ontvangen, waarop leveranties voorkomen, die twee of meer uitgaafposten betreffen, deze moet worden teruggezonden om te worden gesplitst in zooveel rekeningen, als er volgnummers zijn, waarop de leveranties betrekking hebben.

Uitgelote obligaties en verschenen coupons zullen in de rekening van het dienstjaar, waartoe de terzake verschuldigde uitgaven behooren, in uitgaaf worden geleden, ongeacht het jaar, waarin zij ter betaling worden aangeboden. De nog niet betaalde obligaties en coupons worden dus na het tijdstip van boeking zoogenaamd „eischbaar”. Deze regeling is gelijk aan die, welke bij Koninklijk Besluit van 13 Maart 1928 voor de betaling van aflossing en rente op provinciale obligatieleningen is voorgeschreven en welke in de practijk goed voldoet. Voor zoover de gemandateerde rente en aflossing bij het sluiten van den dienst niet is uitbetaald, wordt deze administratief in uitgaaf geleden ter overboeking op den verrekendienst van het volgend dienstjaar. (Een verrekendienst komt bij de provinciale begroting niet voor, zoodat deze overboeking daar achterwege blijft.) In dit of een volgend dienstjaar kan dan de uitbetaling uit den verrekendienst geschieden buiten be-

zwaar van den gewonen dienst. Onbetaalde rente en aflossing wordt na het verstrijken van den wettelijken verjaringstermijn overgeboekt ten bate van den gewonen of den kapitaaldienst.

De commissie stelt verder voor om de bewijzen van overboeking ten laste van de rekening, door het Rijk voor elke gemeente ingesteld bij de Bank voor Nederlandsche Gemeenten, en bewijzen van overboeking of overmaking van gelden ten laste van de rekening-courant der gemeente bij andere bankinstellingen als voldoende kwijtingsbewijs aan te merken. Dit was tot nog toe niet het geval; steeds moest door de gemeente een voldaanteekening door de bankinstelling worden geseicht.

Tenslotte is het gebruikmaken van verzamelgiro in bepaalde gevallen toegestaan. De betalingen moeten dan echter één volgnummer van de begroting betreffen.

In verband met voorkomende overboekingen, die na de invoering van een reserve-, kas- en verrekendienst nog in aantal zullen toenemen, zijn bijzondere bevelschriften tot overboeking ontworpen. De opdrachten tot het doen van overboekingen zullen, met inachtneming van door den raad te geven richtlijnen, door burgemeester en wethouders moeten worden verleend en geteekend.

Ten aanzien van de verdeling van rente en aflossing van geldleeningen over de hoofdstukken en paragrafen der begroting heeft de commissie voorts een gedragslijn voorgeschreven, die uit den aard der zaak niet beoogt invloed uit te oefenen op het leeningsbeleid, maar alleen dient om de resultaten van het gevoerde beleid op een bepaalde en voor alle gemeenten uniforme wijze tot uitdrukking te brengen.

Als uitwerking van de memorie van toelichting bij de begroting heeft de commissie tenslotte een aantal staten voorgeschreven en wel wat betreft de inkomsten een staat van vaste vorderingen, hypotheecaire geldleeningen, schuldbrieven en aandelen, en een staat van onroerende goederen, welke opbrengsten leveren, en wat betreft de uitgaven 7 staten betreffende geldleeningen, voorschotten, waarborgsommen, opgenomen kasgelden en gewaarborgde leeningen, een staat van bijdragen aan den kapitaaldienst en een staat van personeelsuitgaven.

Wij zullen op deze staten niet uitvoerig ingaan. Vele van deze staten worden, hoewel onverplicht, reeds thans in de practijk gebruikt. Teneinde de gemeentebesturen in de gelegenheid te stellen de ramingen in de begroting zooveel mogelijk te doen geschieden aan de hand van vaststaande gegevens, heeft de commissie gemeend er de voorkeur aan te moeten geven de als bijlage van de memorie van toelichting tot de begroting over te leggen staten te doen opmaken niet naar den toestand op 1 Januari van het begrotingsjaar, maar naar dien op 1 Juli, aan het begrotingsjaar voorafgaande.

Het vorenstaande betreft de voornaamste wijzigingen, welke de commissie ten aanzien van de begroting en de rekening en de daarvoor geldende voorschriften voor de gemeente meent te moeten voorstellen.

Zooals wij reeds hebben opgemerkt, zijn deze voorstellen in hun geheel nog niet door de regeering overgenomen; wij twijfelen er echter niet aan, dat voor en na belangrijke deelen van de plannen verwezenlijkt zullen worden.

De commissie heeft ook nadere regelen gegeven voor de boekhouding van de gemeenteontvangers en voor de comptabiliteit der gemeentelijke takken van dienst.

De bespreking daarvan zullen wij tot een volgend artikel uitstellen; wat de comptabiliteit van de takken van dienst aangaat in het bijzonder nog in verband met de bespreking van een belangrijk rapport, dat ten aanzien van de ontworpen voorschriften is uitgebracht door de Vereniging van comptabele ambtenaren bij de overheids- en semi-overheidsbedrijven en

diensten, al beperkt dit rapport zich niet geheel tot de comptabiliteit van de bedrijven, en voorts ook hierom, dat de simpele wijzigingen, die sinds 1 Januari j.l. definitief in de voorschriften zijn aangebracht, nagenoeg uitsluitend op de hiervoor behandelde regelen ten aanzien van de rekening betrekking hebben. De boekhouding van de ontvangers is — behoudens een kleine uitzondering — evenals de comptabiliteit van de bedrijven voorloopig geheel buiten schot gebleven.

Het ligt voor de hand, dat de voorstellen van de commissie niet zonder critiek zijn gebleven. Over deze critiek en ook over de bezwaren, die wij zelf in bepaalde opzichten hebben, thans een enkel woord.

Zoo zou men terecht de vraag kunnen stellen, of de commissie met haar streven naar een functioneere indeeling in eenige gevallen wel consequent is geweest en in bepaalde opzichten niet te ver heeft willen grijpen. O.i. — en hierop is van bevoegde zijde eveneens met nadruk gewezen — heeft de commissie ten aanzien van het reeds hiervoor gememoreerde hoofdstuk „Licht-, kracht- en warmtevoorziening” het gestelde doel niet bereikt. Het gaat niet aan, om in dit functioneere hoofdstuk de uit de levering van gas en electrischen stroom voortvloeiende winst te verantwoorden. Boeking op het hoofdstuk „Dekkingmiddelen van algemeenen aard” zou naar onze meening logisch zijn.

Voor de verantwoording van de inkomsten is het kasstelsel, voor die van de uitgaven het stelsel der verkregen rechten gekozen. Wij zijn er ons van bewust, dat de commissie de voor- en nadeelen van dit afwijkend standpunt (ook ten opzichte van het volgens de bestaande voorschriften gevolgde systeem) nauwgezet heeft overwogen; dat het gekozen stelsel echter eenigszins rammelt, zal onvoorwaardelijk moeten worden toegegeven. In dit verband achten wij het beslist een nadeel, dat, terwijl de saldi van den gewonen dienst van vorige jaren afzonderlijk zijn gehouden, de achterstallige inkomsten en uitgaven van vorige dienstjaren over alle hoofdstukken zijn verdeeld.

De combinatie van de hoofdstukken, deel uitmakende van den reserve, kas- en verrekendienst, is niet logisch. Zooals wij reeds opmerkten, komen in de paragrafen van het hoofdstuk „Reservendienst”, nl. „Sloten van den gewonen dienst van vorige jaren” en „Reserves en fondsen”, geen evenwichtige posten voor. Deze paragrafen worden bewust evenwichtig gemaakt, doch dit systeem zou men met evenveel recht — en zeker ten aanzien van de hoofdstukken van den kapitaaldienst, waar het feitelijk op een andere wijze geschiedt, — ten aanzien van andere hoofdstukken en paragrafen kunnen volgen.

Wij betreuren het voorts, dat van de gelegenheid, om de voorschriften te verbeteren, geen gebruik is gemaakt om den leeningsdienst beter te regelen in dier voege, dat de functioneere hoofdstukken belast worden met een bijdrage wegens afschrijving (aflossing), welke bijdrage is losgemaakt van de verplichte aflossingen, zoodat een meer soepele leeningspolitiek, wat betreft den duur van de leeningen en de wijze van aflossing, wordt mogelijk gemaakt. Wij mogen te dien opzichte volstaan met te verwijzen naar ons prae-advies, geschreven voor den Accountantsdag van het Nederlandsch Instituut van Accountants in 1937.

Ook zouden wij gaarne hebben gezien, dat de kapitaaldienst van de bedrijven geheel in de algemeene begrooting zou zijn geregeld. De begrooting voor de bedrijven zou zich dan kunnen beperken tot de regeling van de financiën der exploitatie van het desbetreffende bedrijf, welke begrooting volkomen logisch zou aansluiten aan de voor de bedrijven gebruikelijke commerciële boekhouding. Formeel zou het dus zoo moeten worden, dat de gemeente de kapitalisatie der bedrijven regelt en de

eigendommen, welke voor de exploitatie van het bedrijf noodig zijn, aan de leiding van het bedrijf ter beschikking stelt. Niet de leeningsgelden, doch de kapitaalsgoederen zouden aan het bedrijf moeten worden doorgegeven. Wij hebben op deze regeling reeds gewezen in ons artikel „Atavismen in en om de gemeentewet”, voorkomende in het nummer van Februari 1933 van dit blad.

De memorie van toelichting verkrijgt volgens de commissie de beteekenis van „bindende leidraad”. De vraag kan worden gesteld, of zij dan ook niet door den raad moet worden vastgesteld. Naar onze meening kan men veilig aannemen, dat dit de bedoeling van de commissie is. Verdraagt deze regeling zich echter wel met de bepalingen van de gemeentewet?

De toelichtende staten van de begrooting zullen moeten worden opgemaakt naar den toestand op 1 Juli, aan het begrotingsjaar voorafgaande. De commissie wenscht dezen datum aan te houden om voor zooveel mogelijk de beschikking te krijgen over vaststaande gegevens. Men kan betwijfelen, of dit doel wel zal worden bereikt en of de toestand van 1 Juli niet verder van de raming der nieuwe gegevens zal afstaan dan die van 1 Januari daaraanvolgende.

De critiek ten opzichte van details zullen wij achterwege laten om niet te uitvoerig te worden. In het algemeen kan worden opgemerkt, dat het niet ondienstig zou zijn om na te gaan, of hier en daar naar vereenvoudiging kan worden gestreefd.

Over het geheel genomen achten wij de ontworpen voorschriften echter een uitstekend stuk werk, dat van groote deskundigheid der commissie getuigt. Wij zien dan ook met belangstelling de invoering van verschillende onderdeelen van dit ontwerp tegemoet.

Bepalen wij ons thans tot datgene, dat bij Koninklijk Besluit van 29 December 1937, Stbl. No. 389 C, definitief is voorgeschreven.

Zooals wij reeds hebben doen uitkomen zijn de thans voorgeschreven wijzigingen niet zeer ingrijpend en de uitvaardiging van het bovengenoemde Koninklijk Besluit moet dan ook naar onze meening beschouwd worden als het zetten van een der stappen op den weg, die geleidelijk in de gewenschte richting zal voeren.

Bij dit besluit zijn in de eerste plaats enkele nieuwe modellen voor betalingsmandaten voorgeschreven (grootendeels aan het ontwerp van de commissie ontleend), welke tot doel hebben de verantwoording en de wijze van betalen te vereenvoudigen.

Een mandaat, dienende voor betaling aan één crediteur ten laste van verschillende begrotingsposten, is thans definitief ingevoerd. (model H III). Eigenaardig is, dat bij gebruikmaking van het bestaande model H II, dienende voor betaling ten laste van een verzamelpost, waarvan de bedragen ten slotte toch ook op verschillende posten van de begrooting betrekking hebben, de boeking via het verzamelpostenboek moet plaatshebben, terwijl de boeking van een mandaat H III direct op de verschillende hoofden in het grootboek kan plaatsvinden. De gelegenheid ware o.i. thans gunstig geweest om het verzamelpostenboek, waartegen in de practijk terecht zooveel bezwaar is gerezen, te doen vervallen en voor te schrijven, dat de mandaten H II ook direct in het grootboek op de desbetreffende hoofden moeten worden geboekt. Wij geven toe, dat, zoolang de verzamelposten in de begrooting niet zijn afgeschaffd, toch een zekere recapitulatie noodig blijft, en dat is waarschijnlijk wel de reden van het in stand houden van het verzamelpostenboek, maar het zou voldoende zijn geweest, deze recapitulatie bij de rekening over te leggen.

Het nieuwe model H IV dient voor betalingen aan verschil-

lende crediteuren ten laste van één begrootingspost; het bepaalde in het eerste lid van artikel 25 der rekeningsvoorschriften, n.l. dat in sommige gevallen betalingen op een betaalsrol waren toegestaan, is hierdoor overbodig geworden.

Het nieuwe model H V kan worden gebruikt, indien men het gewenscht acht om het bevel tot betaling te plaatsen op de keerzijde van een giro-overschrijvingsbiljet. Bij sommige provinciën waren deze modellen reeds in gebruik. Dit model zal wel veel worden gebruikt; een klein bezwaar is, dat het bevel tot betaling, dat op den rechtervleugel van het girobiljet wordt geplaatst, dan voorkomt op een formulier van veel kleiner formaat dan dat van de gebruikelijke mandaten; ook zal de omstandigheid, dat veelal de ontvanger en niet de secretarie der gemeente beslist omtrent de wijze van betalen, tot omslag kunnen leiden.

Model H VI is te gebruiken, indien het gemeentebestuur een door een crediteur ingezonden rekening van een bevel tot betaling door middel van een stempelafdruk wenscht te voorzien.

Het toepassen van verzamelgiro is voorts toegestaan. Ten aanzien van deze toepassing verklaarde de commissie tot herziening der voorschriften indertijd: „Evenals bij het enkelvoudige giro is ook bij het verzamelgiro het bewijs van afschrijving, hier bestaande uit een lijst van over te schrijven posten, aan het hoofd voorzien van een verzamelgirobiljet met datumperforatie, het kwijtingsbewijs”. Het gebruikmaken van verzamelgiro is alleen toegestaan ten aanzien van betalingen ten laste van één begrootingspost tegelijk.

Naar onze opvatting zullen de nieuwe mandaten, al zijn de desbetreffende voorschriften eerst op 1 Januari j.l. van kracht geworden, ook voor den nog loopenden dienst 1937 kunnen worden gebruikt.

Ten aanzien van de tenaamstelling der mandaten en de wijze van kwijting zijn enkele nieuwe en gewijzigde voorschriften opgenomen.

Zoo zijn ook de bewijzen van afschrijving of storting, afgegeven door een gemeentelijken girodienst, thans in ruimen zin als kwijtingsbewijs erkend. In de provincie Noordholland was dit indertijd reeds in het bijzonder mogelijk gemaakt. Uit een oogpunt van controle is echter een voorwaarde gesteld: een dergelijk bewijs geldt niet als voldoende kwijting, indien de gemeenteontvanger ambtenaar bij een gemeentelijken girodienst is. Dit voorschrift zal tot moeilijkheden leiden in die gevallen, dat een ontvanger tevens hoofd is van een gemeentelijken girodienst en Gedeputeerde Staten indertijd reeds toestemming hadden verleend om dergelijke bewijzen als volledige kwijting te aanvaarden. (Een dergelijke toestemming kon n.l. hoewel de voorschriften voor de gemeenterekening door de Kroon werden gegeven, toenmaals door Gedeputeerde Staten worden verleend). Voor de desbetreffende girodiensten zal dit niet tot vereenvoudiging leiden.

Ook een bewijs van overboeking en overmaking van gelden door de Bank voor Nederlandsche gemeenten of een andere bankinstelling wordt nu als volledig bewijs van kwijting aanvaard. De in vele gevallen geëischte voldaanteekening door de Bank van Nederlandsche gemeenten is dus niet meer noodig.

De overige voorschriften betreffende de kwijting meenen wij te kunnen voorbijgaan.

Tenslotte is de eisch tot het deugdelijk verklaren van rekeningen door crediteuren vervallen. Wij hebben het nut van dezen maatregel altijd sterk in twijfel getrokken; vast staat, dat hij in de praktijk veel last bezorgde. Toen Gedeputeerde Staten nog van dit voorschrift ontheffing konden verlenen en dit in het algemeen op ruime schaal geschiedde, was de be-

lemmering in de praktijk niet zoo groot. Sinds 1931 moest deze ontheffing echter aan de Kroon worden gevraagd; zij werd toen niet zoo vlot verleend.

In de Boekhoudvoorschriften zijn ook enkele kleine wijzigingen aangebracht. Wij bespreken die in een volgend artikel.

Men ziet het: geruchtmakend zijn de wijzigingen der voorschriften niet. De berg heeft, voorloopig althans, een muis gebaard.

Maar hierbij zal het wel niet blijven.

J. H. TEXTOR

UIT HET BUITENLAND

Red.: F. HAARBOSCH, CH. HAGEMAN, Drs A. TH. DE LANGE en Drs W. P. DEN TURK

(Bijdragen en mededeelingen zende men aan den Secretaris der Redactie)

Engeland

De Accountancy in de laatste 50 jaar

Het Engelse financieele dagblad „The Financial Times” bestond op 13 Februari 1938 50 jaar en gaf bij die gelegenheid een jubileumnummer uit ter omvang van 88 pagina's, dat van bevriende zijnde aan de Redactie ter kennisneming werd toegezonden.

Het begint met een korte geschiedenis van The Financial Times, vervolgt met artikelen over het Engelse bankwezen in de laatste 50 jaar, de Londense geldmarkt, de effectenbeurs, de unit-trust en geeft dan naast een pagina met foto's van het gebouw van The Institute of Chartered Accountants een artikel van de hand van

Sir William McIntock, Bt., G.E.B., C.V.O.
over

The Accountant and his place in the world of Industry and Commerce. „Importance as a guiding and growing influence”.

De vooruitgang van de accountancy in de laatste 50 jaar kan gezegd worden een weerspiegeling te zijn van de toenemende samengesteldheid van het leven zelf. Gedurende deze periode hebben de groei van de bevolking en van de ondernemingen, de gestegen levensstandaard, de toeneming van de overheidsuitgaven en van de belastingen, het wassende staatstoezicht op de particuliere onderneming, en in de laatste jaren de organisatie van verschillende vormen van ordening, alle medegewerkt tot een hoog georganiseerde gemeenschap, waarin de zakelijke verhoudingen tusschen de menschen talrijker en belangrijker geworden zijn.

De functie van de accountancy nu is het in geld vastleggen van deze verhoudingen en de rekening-wetenschap is in een voortdurende staat van evolutie geweest om gelijken tred te kunnen houden met het versnelde tempo van het zakenleven in al zijn geleidingen. Dit proces is natuurlijk gepaard gegaan met een toeneming van het aantal accountants, hetzij in dienst van ondernemingen of in het vrije beroep. De groote toeneming van de aantallen dergenen, die lid zijn van de verschillende accountants-vereeningen, is natuurlijk slechts een ruwe aanwijzing van de toenemende belangrijkheid van de accountancy, daar deze toeneming ten deele een gevolg is van den groei van deze organisaties uit een nietig begin. The Institute of Char-